

בבא בתרא יז

עניין: עטיו של נחש עפ"י רבי צדוק

קדושת שבת מאמר ו'
 להיות חירות ממלאך המות, אפילו מי שהוא צדיק גמור, כאותן שמתו בעטיו של נחש (שבת נה:), הוא בענין שורש התאווה, כמו שאיתא במקום אחר בישי, שעליו דרשו ביחוד שנקרא נחש על שמת בעטיו של נחש (סם) היינו שהיה בו רק השארת הרשימו מהזוהמא שפסקה, שלא נמחקה לגמרי עדיין

צדקת הצדיק אות רסד

ושרשן מקליפת נוגה, שמכוחו כל דברי הרשות כנודע, וזה עטיו של נחש ומשכא דחויא, דידוע דהוא מקליפת נוגה. והוא שרש החמדה הגופנית, שזה אי אפשר לתקן לגמרי בעולם הזה, כי על ידי תיקונה הוא כילוע המות לנצח, שהוא מכת עטיו של נחש. ולכן

צדקת הצדיק אות רסב

מכל מקום כמעט אי אפשר לאדם להמלט מהנאת רשות בעולם הזה, שהוא כרוך בעקביו על ידי עטיו של נחש. שעל זה אמרו ז"ל (ויק"ר ר"פ תזריע) בעוון מלא שאפילו חסיד שבחסידים מתכון להנאת עצמו, שלכן לא תקנו ברכה על הזיווג, שבוה כמעט אי אפשר לינצל מהרגשת עונג גופני. וזה טעם מיתה בעטיו של נחש, שעל זה נגזרה המיתה וחרבוט הקבר כנודע, שהוא על כל עינוגי הרשות. הגם די ש כדרך שאמרו (בנדרים כ:) בר' אליעזר דומה למי שכפאו שד (בשעת הזיווג). וכן אמרו (יבמות קג.) ביעל דלא מיתהני מעבירה (דסיסרא) דכל טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים. ובודאי מי שבכוחו כך שלא ליהנות ממה שבו הטלת זוהמה, יוכל גם כן שלא ליהנות לעולם הנאה שהוא מעטיו של נחש, וכאמרם ז"ל (כתובות קד.) ברבי שאמר דלא נהנה מעולם הזה באצבע קטנה. ובודאי נשתמש בכל צרכי

פרי צדיק בראשית אות ח'

וכדיקרוק המ"ר. אך ענין עטיו של נחש הוא שהנחש הכנים בלבו שירגיש הגאח הגוף. וכ' ועץ החיים בחוף הגן ועץ הדעת מו"ר. ואמרט שה' כח זה של עץ החיים ועץ הדעת מו"ר בכל עלי הגן. ואם הי' טועם מעץ החיים הייט שלא בהנחת הגוף אז הי' מרגיש בכל אכילתו מכל העץ שהי' איכל קדושת עץ החיים והייט אכילה בקדושה כמש"ל לכו לחמו בלחמי ושחו ביין מסכתי נהמא דאורייתא דבכתב ויינא דאורייתא דבע"פ כמ"ש בצה"ק (ח"ג רע"ב) אבל כיון שאכל מעץ הדעת הייט שהרגיש הגאח הגוף באכילה עי"ז נעשה מרצוב וכל אכילות שאכל הרגיש מעץ הדעת מו"ר הגאח הגוף זה ענין עטיו של נחש וז"ש בתיקונים (תי' כד)